

Prežihov Voranc: *BOJ NA POŽIRALNIKU*

Dihurjevi so živeli na zelo težavni zemlji, saj so jim ob vsakih padavinah požiralniki uničili skoraj ves pridelek. Zato so otroke pošiljali na Osojnikovo kmetijo, kjer so potrebovali pastirje. Sosedovi pa z njimi niso ravnali najlepše, zato se je mali Dihur odločil in pobegnil domov, kjer ga ni čakal grob sosed ampak še hujši oče. Pred očetom se je skrival cele tri dni, a ko ga je oče našel, ga je tako nalomil, da ga je začela metati božjast.

Ko je oče umrl je bajta kljub božjasti pripadala njemu. Poleg bajte pa je podedoval še dolg petstotih kron. Ženo je našel pri bajti na Komeljnu. Zaradi premokre posesti se je Dihur včlanil v kmetijsko zadrugo, ta je namreč opravljala dela, ki so bila potrebna za boljši pridelek. Toda ker je videl, da ga imajo samo zato, da plačuje članarino se je tretje leto izpisal. Zemlje je bila ilovnata, zato je bilo zelo težko orati, ker pa niso imeli volov so morale to delo opravljati krave.

Po šestih deževnih letih pa je prišla bolj suha sezona. Vsi drugi so zaradi suše hodili k maši ter prosili dežja, le Dihurjevi so ostajali doma in občudovali prečudovite posevke. Toda drugo leto pa je bilo ravno obratno, so pa oni na hribu bili vedno doma, Dihurjevi pa so hodili k maši za bolj suho obdobje. Ker je na domačiji bolj slabo kazalo za kakšen zaslužek, da bi lahko poplačal dolg se je Dihur, skupaj s svojim kolegom, odpravil na Svinjsko goro, pomagat tamkajšnjim kmetom. Tako je dolg znižal na dvesto kron k bajti pa je pripeljal volička, katerega pa je pri oranju tako pretepel, da je revež poginil.

Tako je prišel čas žetve in dihurjevi so se zopet odpravili služiti na sosednje njive. Tako je nekega dne Dihurka zaradi izčrpanosti zaspala v brazdi, v kateri je tudi splavila. Nezavestno so jo pripaljali domov, kjer je čez nekaj dni preminila.

Kljub ponudbam, da bi Dihur prodal to bajto, se je on neomajno boril proti požiralniku. Otroke je poslal celo v šolo, vendar so se drugi otroci pritožili, da ne bodo hodili in se družili z otroki, ki imajo uši. Neč je celo na nekega fanta, ki ga je zmerjal vrgel kamen, da je fant padel po tleh. Od takrat naprej otrok ni več pošiljal v šolo. Dihurjevi pa so si prizadevali, da bi pridelali krompir zase, zato so se trudili in po dolgih mukah jim je uspelo najti tako seme, da je bila letina približno dobra. Kopanje krompirja je bilo pri Dihurjevih zelo svečano opravilo. Oče je vsakogar, ki je ranil sad namlatil, le pri Mici se je malo zadrževal, pa še pri njej se je spozabil. Naslednje leto pa je bila letina spet zanič, zato sta Neč in Pungr skovala načrt in Jaromilu pokradla dovolj krompirja za ozimnico. Toda naslednji dan so prišli k Dihurju sodik, žandar in Jaromil.

Ko so končno ugotovili, da sta kradla Neč in Pungr, so ju nalomili s palico, saj ju Jaromil ni hotel vleči po sodišču, kajti bil jima je boter.

Nekega dne so se požiralniki zopet zbudili in gozili celotnemu pridelku. Dihurjevi so se pet dni borili s požiralnikom. Peti dan pa so se požiralniki umirili. Dihur je skopal jamo skozi ilovico do skalnate plasti, tako, da je voda lahko odtekala. Vendar, ker je bila jama globoka, se je material usul in dihurju zmečkal trebuh. Zaradi tega je Dihur po nekaj dneh umrl. Otroci so bili najprej v dilemi ali naj sploh koga obvestijo o smrti. Odločili so se, da bodo poslali pismo Sušniku, s katerim je Dihur delal na Svinjski gori. Sušnik je pridirjal na domačijo za njim pa so prišli še vsi vaščani.

Po pogrebu so se Dihurji porazgubili po službah, domačijo pa je dobil bogat sosed.